

SALMER

TRO OG TVIVL

GRUNDTVIG. Først i 1953 blev Grundtvigs »Påskeblomst« optaget i Den Danske Salmebog, og da stroferne blev skrevet i 1817, var de da også beregnet for scenen. Kåre Gade fortæller i sit medfølgende essay om den snørklede vej fra scene til salmebog og om den kraftige redak- og reduktion af teksten undervejs. Ellers er hans essay i høj grad en kredsen om den kamp mellem opstandelsestro og ledsagende tvivl, som gennemspilles hos Grundtvig. Der er gode grunde til, at Kåre Gade fastslår, at »Påskeblomst« skal synges ved hans begravelse. Hos Grundtvig er opstandelsestroen bogstavelig talt konkret forankret i et meget dansk forårs- og påskebillede: »Glad man skal i Urtegaard/See den Blomst som melder Vaar«. En særlig styrke ved essayet er dokumentationen af kvaliteterne i Carl Niensens melodi, som for Gade bliver »halvdelen af forklaringen på, at salmen så ubesværet bliver et med landskabet, erindringer og vores eget liv, når en ven eller slægtning bliver begravet.«

JØRGEN JOHANSEN

★★★★★

KÅRE GADE: »Paaske-Blomst«. Illustrationer Anne Marie Ploug. 36 s. 99 kr. Kristeligt Dagblads Forlag og Taarnborg.

FRA PRÆSTEGÅRDSDHAVEN

GRUNDTVIG. Salmedigteren Grundtvig bliver i Taarnborgs og Kristeligt Dagblads Forlags salmeserie blandt andet repræsenteret af sangen »Der er et land så kosteligt«. På en måde overraskende, men når nu forfatteren Ida Jessen er vokset op i den præstegård, hvor Nikolaj Frederik Severin tilbragte seks drengeår, og når det nu er opholdet her, der gav Grundtvig inspirationen til den fine beskrivelse af et stykke magert Hededanmark, så er det let at bære over med afstikkeren fra den slagne salmevej. »Det lysner mest kun lidt i vår/og buskene er lave/og lyngen løber langs ad land/med ormflok og flyvesand/og bøgen står i stampe.« Udsigtspunktet er Thyregod præstegård i hjertet af Danmark, og Ida Jessen knytter på smukkeste vis en krans af Grundtvig-referencer, hede- og havehistorier, personlige erindringer og forandringerne i det danske landskab sammen. Janne Klerks landskabsfotografier klæder både Grundtvigs og Ida Jessens tekst.

JØRGEN JOHANSEN

★★★★★

IDA JESSEN: »Der er et land så kosteligt«. Med fotografier af Janne Klerk. 36 s. 99 kr. Kristeligt Dagblads Forlag og Taarnborg.

PIETISTISK OMVENDELSE

BRORSON. En indlysende hovedperson ved det salmetræf, som Taarnborg i Ribe står for i et samarbejde med Kristeligt Dagblad, er selvfølgelig Brorson. Femten højdepunkter i den danske salmelitteratur følges til døds af et personligt essay og en nulevende billedkunstners illustrationer. En af de tre nye udgivelser i den smukt tilrettede serie samler sig om Brorsons pietistiske omvendelsestekst »Guds igienfødte, nye, levende, siele!«, og Keld Zeruneiths essay er klart denne salmebærings mest hardcore analyserende indslag med vægten lagt på pietismens billed- og forståelsesverden. Med denne tredje Brorson-salme inden for de seks første udgivelser bliver det også understreget, hvor forskellige Ribebispens salmer var. Et gennemgående træk er imidlertid fromhedens artisteri. At netop denne »svære« salme i Den Danske Salmebog fra 2002 er blevet skåret ned fra de oprindelige atten strofer til kun seks, siger noget om betydningen af denne serie som en slags holden-liv-i-aktion. Per Kirkebys sort-hvide illustrationer harmonerer fint med omvendelsens energi.

JØRGEN JOHANSEN

★★★★★

KELD ZERUNEITH: »Guds igienfødte, nye, levende, siele«. Med illustrationer af Per Kirkeby. 40 s. 99 kr. Kristeligt Dagblads Forlag og Taarnborg.